

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
OŚRODEK INFORMACJI 693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23 00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/120/2005

JAK POLACY BĘDĄ GŁOSOWAĆ 25 WRZEŚNIA - PREFERENCJE PARTYJNE W LIPCU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W lipcu¹ ponad połowa Polaków uprawnionych do głosowania (54%) deklaruje, że na pewno weźmie udział w jesiennych wyborach do Sejmu i Senatu. W porównaniu z czerwcem odsetek zadeklarowanych uczestników tego głosowania wzrósł o 3 punkty. Typowy dla okresu przedwyborczego wzrost liczby respondentów deklarujących chęć wzięcia udziału w wyborach obserwujemy już od trzech miesięcy - od kwietnia odsetek zamierzających uczestniczyć w jesiennych wyborach wzrósł o 7 punktów. Maleje natomiast liczba osób jednoznacznie odrzucających udział w głosowaniu: w porównaniu z ubiegłym miesiącem odsetek tego rodzaju deklaracji zmniejszył się o 2 punkty (do 22%), a w stosunku do kwietnia - o 9 punktów. Niemal jedna czwarta uprawnionych do głosowania nie jest pewna swego w nim udziału (24%, o 2 punkty mniej niż w czerwcu).

Tabela 1

25 września odbędą się wybory do Sejmu i Senatu. Czy zamierza Pan(i) wziąć w nich udział?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	VII*	VIII*	IX*	X*	XI*	XII*	I*	II*	III*	IV*	V*	VI	VII
	2004						2005						
	w procentach												
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	40	42	42	45	49	48	50	50	48	47	49	51	54
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	17	21	21	18	18	17	18	18	19	22	20	26	24
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	43	37	37	37	33	35	32	32	33	31	31	24	22

* W tych badaniach pytanie brzmiało: „Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (182) zrealizowano w dniach 1-4 lipca 2005 roku na liczącej 1021 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Miesiąc temu, po oficjalnym ogłoszeniu przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego terminu wyborów parlamentarnych, po raz pierwszy zapytaliśmy Polaków nie o to, jak głosowaliby, gdyby wybory odbywały się w najbliższą niedzielę, ale o to, jaką decyzję wyborczą podejmą 25 września. Zmiana horyzontu czasowego wpłynęła, co zrozumiale, na wzrost niepewności składanych deklaracji. Respondenci pytani w czerwcu o to, jaką decyzję podejmą za trzy miesiące, udzielali odpowiedzi „trudno powiedzieć” wyraźnie częściej niż w maju, kiedy odpowiadali na pytanie o swój ewentualny wybór za kilka dni. W lipcu odsetek niezdecydowanych uczestników głosowania, czyli respondentów, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach 25 września, ale jednocześnie nie wiedzą, na kogo będą głosować, nieco się zmniejszył (o 3 punkty, do 29%), nadal jednak pozostaje znacznie wyższy niż w pierwszym półroczu.

Tabela 2

Na kandydatów której partii, ugrupowania lub koalicji ugrupowań zamierza Pan(i) głosować w wyborach 25 września?														
	2004							2005						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach													
Trudno powiedzieć	13	18	15	19	17	19	19	21	21	24	22	22	32	29

W lipcu zatem obserwujemy wzrost liczby Polaków mających sprecyzowane sympatie partyjne - niespełna dwie piąte ogółu badanych (39%) wyraziło swoje preferencje, podczas gdy miesiąc wcześniej tego typu odpowiedzi udzieliła tylko nieco ponad jedna trzecia uprawnionych do głosowania (34%). Pozostali - według własnych deklaracji - z większym lub mniejszym prawdopodobieństwem nie wezmą udziału w wyborach parlamentarnych (46%, spadek o 4 punkty), albo chcieliby głosować 25 września, ale w tej chwili nie wiedzą, na kogo oddaliby swój głos (15%, spadek o 1 punkt).

Lipiec przyniósł umocnienie się PiS na pozycji lidera rankingu partii politycznych cieszących się wśród Polaków największym poparciem. Na ugrupowanie to zamierza głosować we wrześniu ponad jedna czwarta zadeklarowanych uczestników wyborów mających sprecyzowane sympatie partyjne (26%). Już drugi miesiąc z rzędu poparcie dla PiS wzrasta o 3 punkty procentowe. Na drugim miejscu znalazła się PO, na którą 25 września zamierza głosować nieco ponad jedna piąta wyborców o określonych preferencjach partyjnych (21%, wzrost o 1 punkt). Mimo że notowania PO minimalnie się poprawiły, strata do lidera rankingu nieco się powiększyła.

Tabela 3

Na kandydatów której partii, ugrupowania lub koalicji ugrupowań zamierza Pan(i) głosować w wyborach 25 września?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach i mających sprecyzowane sympatie polityczne*									
	X 2004	XI 2004	XII 2004	I 2005	II 2005	III 2005	IV 2005	V 2005	VI 2005	VII 2005
	w procentach									
Prawo i Sprawiedliwość	14	17	18	18	15	16	24	20	23	26
Platforma Obywatelska	27	27	27	26	25	22	20	25	20	21
Samoobrona	12	10	12	11	12	14	14	14	13	14
Liga Polskich Rodzin	14	12	11	12	13	11	10	8	14	10
Sojusz Lewicy Demokratycznej	6	8	5	6	6	6	4	7	6	8
Socjaldemokracja Polska/ Unia Pracy/ Zieloni 2004	4	5	4	6	4	3	5	6	7	5
Polskie Stronictwo Ludowe	6	8	6	7	7	8	4	5	7	4
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	3	4	2	3	4	1	2	2	1	3
Partia Demokratyczna - demokraci.pl**	6	3	3	3	5	5	4	3	4	2
Ruch Obrony Bezrobotnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
UPR	1	1	1	1	0	2	2	1	1	1
Demokratyczna Partia Lewicy	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1
Rodzina-Ojczyzna	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1
Inne	2	1	3	2	1	2	3	1	1	2
N=	369	389	377	432	421	371	404	407	355	395
* Uwaga: W tabeli nie uwzględniono odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Wielkość poparcia dla poszczególnych ugrupowań jest procentowana do tej grupy wyborców, którzy po pierwsze - chcą uczestniczyć w wyborach, a po drugie – wiedzą, na kogo będą głosować										
** Dane do kwietnia 2005 odnoszą się do Unii Wolności, od maja 2005 dotyczą Partii Demokratycznej - demokraci.pl										

Na trzecim miejscu naszej listy znalazła się Samoobrona, którą we wrześniu zamierza poprzeć 14% uczestników wyborów mających sprecyzowane sympatie polityczne. Od pięciu miesięcy poparcie dla tego ugrupowania niemal się nie zmienia. Na czwartym miejscu znalazła się LPR (10%, spadek o 4 punkty), ubiegłomiesięczna poprawa notowań tej partii okazała się zatem krótkotrwała - w lipcu poparcie dla niej powróciło do poziomu z kwietnia. Według obecnych deklaracji do Sejmu weszłoby także SLD, na które zamierza oddać swój głos 8% wyborców mających sprecyzowane sympatie partyjne, o 2 punkty więcej niż miesiąc temu.

Na granicy wyborczego progu znalazła się w lipcu koalicja startujących wspólnie: SdPi, UP i Zielonych 2004, którą - według obecnych deklaracji - we wrześniu ma zamiar poprzeć 5% wyborców mających określone sympatie partyjne. W porównaniu z czerwcem poparcie dla tych ugrupowań zmniejszyło się o 2 punkty. Poniżej progu wyborczego kształtują się także obecne notowania PSL - na to ugrupowanie zamierza głosować 4% wyborców mających sprecyzowane preferencje partyjne. W porównaniu z ubiegłym miesiącem poparcie dla PSL obniżyło się o 3 punkty. Pozostałe partie mają jeszcze mniej zwolenników. Na KPEiR, która w ostatnim czasie weszła w koalicję wyborczą z Samoobroną, zamierza głosować 3% wyborców mających sprecyzowane sympatie partyjne. Na 2% głosów mogłaby liczyć Partia Demokratyczna - demokraci.pl, a także uwzględniony po raz pierwszy w naszym badaniu Ruch Obrony Bezrobotnych. W tym miesiącu swą obecność na scenie politycznej zaznaczyły także UPR, DPL oraz RO.

★

★

★

Mimo trwającej kampanii wyborczej, w lipcu notowania poszczególnych ugrupowań zmieniły się w niewielkim stopniu. Prowadzący w naszym rankingu PiS umocnił się na pozycji lidera. Minimalnie poprawiły się notowania SLD, przechodzącego organizacyjne i personalne przeobrażenia. Straciły natomiast LPR, PSL i lewicowa nieformalna koalicja startująca pod szyldem SdPi, a także Partia Demokratyczna - demokraci.pl. Według lipcowych deklaracji do nowego parlamentu weszliby reprezentanci pięciu partii: PiS, PO (w sumie 47% głosów) Samoobrony, LPR i SLD.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI